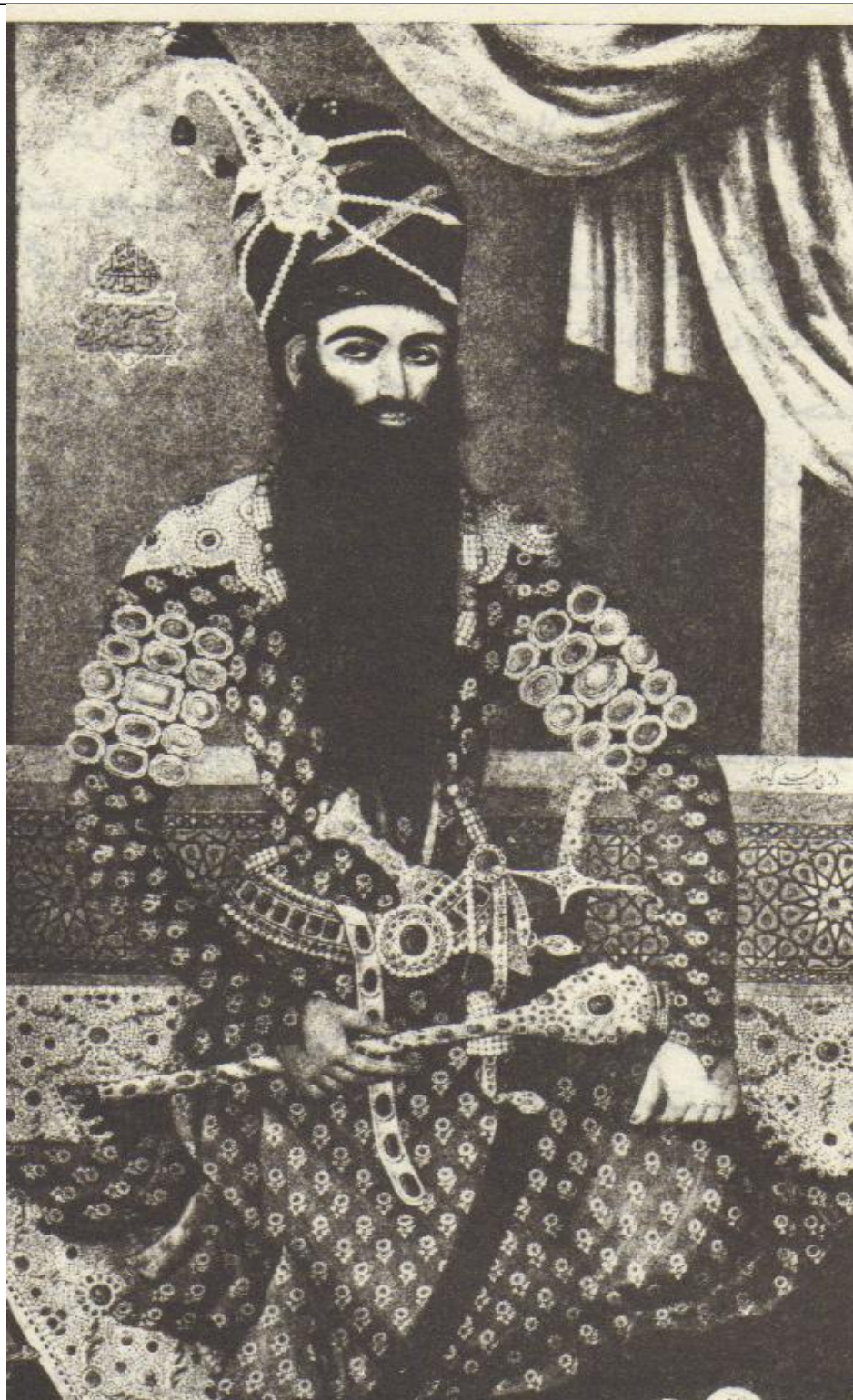

اولین جنگ فتحعلیشاه قاجار با روسیه

۲ بهمن ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۴۹

هدف اصلی روسیه دسترسی به دریای آزاد بود، علت دیگر دست اندازی روس ها به خاک قفقاز بود که ساکنان آن خواستار خودمختاری بودند و همچنین قفقاز مرکزی و جنوبی که جزیی از خاک ایران محسوب می شد و ساکنان آن هواخواه ایران بودند.

تصویری از فتحعلیشاه قاجار که با بی کفایتی دو عهدنامه ننگین به ایران تحمیل نمود و بخشهای وسیعی از خاک ایران را به روسیه واگذار کرد

رابطه ایران با روسیه در دوره قاجار خصوصاً در زمان زمامداری فتحعلی شاه خصمانه و حالت درگیری همیشگی داشت. در زمان فتحعلی شاه دو دوره جنگ های طولانی بین ایران و روسیه در می گیرد و طی این جنگ ها دولت انگلستان با توطئه و دسیسه افکنی کوشش می کند از آشوب و درگیری به وجود آمده در ایران به نفع خود و در رسیدن به مقاصد خود بهره جوید و دولت ایران را همیشه در تعهدات بلاعمل سرگردان و منتظر نگه دارد و سرانجام نیز با همکاری و هماهنگی به نفع روسیه دو عهدنامه ننگین بر ایران تحمیل کند.

هدف اصلی روسیه دسترسی به دریای آزاد بود، علت دیگر دست اندازی روس ها به خاک قفقاز بود که ساکنان آن خواستار خودمختاری بودند و همچنین قفقاز مرکزی و جنوبی که جزیی از خاک ایران محسوب می شد و ساکنان آن هواخواه ایران بودند. از

طرف دیگر مردم مناطق قفقاز شرقی یعنی گنجه، شیروان، تالش، باکو علاوه بر مسلمان بودن، طرفدار ایران بودند و این موجب نارضایتی روس ها می شد. گرجستان نیز یکی از علل اساسی اختلاف بین ایران و روسیه بود. گرجستان ناحیه حاصلخیز سبز و خرمی است که در دامنه کوه های قفقاز و در سواحل راست دریای سیاه واقع شده است. مردمی از نژاد آریایی از زمان های بسیار قدیم و شاید از نخستین روزهای هجرت نژاد آریایی ایرانی به نواحی امروزی در آنجا سکنی دارند و از نخستین روزهای تاریخ ایران نامشان در اسناد تاریخی ما آمده است (گرجستان در زمان آقامحمدخان به تصرف ایران درآمده بود) اما پس از ملحق شدن به روسیه فتحعلی شاه در بازگرداندن آن به تلاش های بسیاری کرد.

سال ۱۲۱۵ ه. ق گئورگی حاکم گرجستان رسماً تحت حمایتی روس ها را پذیرفت. برادر گئورگی، الکساندر چون مخالف الحاق گرجستان به روسیه بود به دربار ایران پناهنده شد. تزار روس این امر را بهانه قرار داده فرمانده خود سیتسیانف را مامور تصرف قفقاز کرد. سیتسیانف به تفلیس حمله کرد و آن شهر را تصرف کرد. در این زمان گئورگی خان مرد و یکی از فرزندان او تهمورث به دربار ایران پناهنده شد و شاه ایران را به جنگ با روس ها تشویق کرد. فتحعلی شاه که از الحاق گرجستان به روسیه ناراحت بود پناهنده شدن شاهزادگان گرجستانی به دربار ایران را بهانه کرد و فرمان حمله به گرجستان را صادر کرد. علت اساسی جنگ هم تمایل هر دو دولت ایران و عثمانی مبنی بر به تصرف درآوردن گرجستان بود.

گنجه به سال ۱۲۱۸ ه. ق توسط سردار روسیه ژنرال سیتسیانف تصرف شد. به رغم دفاع مردانه حاکم ایرانی گنجه (جوادخان قاجار)، خیانت ارامنه و مایوس شدن حکام قره باغ و ایروان از فتحعلی شاه سبب شد خانات ایروان به تصرف نیروهای روسیه درآیند. با تصرف این شهرها نیروهای روسیه تا حدود ارس پیشروی کردند. به محض اطلاع فتحعلی شاه از تسخیر گنجه و تسلیم ایروان و قره باغ سپاهی به فرماندهی عباس میرزا نایب السلطنه که از همه برادران خود لایق تر بود فرستاد

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۵۲۰۷/روسیه-قاجار-فتحعلیشاه-جنگ-اولین-۳۵۲۰۷>